

## OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-31.8.1999

Lännen Tehtaiden tammi-elokuun liikevaihto kasvoi 11 prosenttia 797,1 miljoonaan markkaan (1998: 720,3 Mmk). Tulos ennen satunnaiseriä oli 22,6 miljoonaa markkaa (34,1 Mmk). Tulosta alensivat pääosin jo alkuvuonna toteutunut Oy Atraco Ab:n tulososuuden pienentyminen 7,2 miljoonasta markasta 1,6 miljoonaan markkaan ja Puolan tytäryhtiön käynnistämiskustannukset. Osakekohtainen tulos oli 3,21 markkaa (4,15 mk).

## Liikevaihto

Katsauskauden liikevaihto oli 797,1 miljoonaa markkaa (1998: 720,3 Mmk). Liikevaihto kasvoi 11 prosenttia. Elintarvikeryhmän liikevaihto oli 480,1 (463,7 Mmk), Maarakennustekniikkaryhmän 210,5 (149,5 Mmk) ja Muiden liiketoimintojen 106,5 miljoonaa markkaa (107,1 Mmk). Vienti oli 43,6 miljoonaa markkaa (47,9 Mmk).

## Tulos

Lännen Tehtaiden katsauskauden tulos oli edellisvuoden vastaavan ajan tulosta pienempi, mutta oli silti suunnitellulla tasolla. Tuloskehitys on vuoden toisella kolmanneksella ollut edellisvuotta nopeampaa, vuoden alkupuolen hitaampi kehitysjakso kuitenkin näkyy vielä tulosluvuissa. Loppuvuoden aikana tulosta odotetaan edelleen kertyvän edellisvuotta enemmän. Katsauskauden liikevoitto oli 20,2 miljoonaa markkaa (26,7 Mmk) ja tulos ennen satunnaiseriä 22,6 miljoonaa markkaa (34,1 Mmk). Tuloksen aleneminen johtui pääosin jo vuoden ensimmäisen kolmanneksen tulokseen sisältyneestä Oy Atraco Ab:n tulososuuden pienentymisestä 7,2 miljoonasta markasta 1,6 miljoonaan markkaan ja Puolan tytäryhtiön käynnistämiskustannuksista. Katsauskauden voitto oli 20,3 miljoonaa markkaa (26,8 Mmk), johon sisältyy 3,5 miljoonaa markkaa Puolan tytäryhtiön tappiosta. Osakekohtainen tulos oli 3,21 markkaa (4,15 mk).

Katsauskauden tulosta vastaavat verot olivat 6,1 miljoonaa markkaa (6,8 Mmk).

## Rahoitus

Konsernin taseen loppusumma oli 1 079,5 miljoonaa markkaa (807,2 Mmk). Omavaraisuusaste oli 52,4 prosenttia (62,5 %) ja maksuvalmiuskerroin current ratio 2,8 (2,3). Pitkäaikaiset velat olivat 251,5 miljoonaa markkaa (137,0 Mmk) ja korolliset nettovelat 145,2 miljoonaa markkaa (11,5 Mmk). Konsernin vastuut olivat 122,5 miljoonaa markkaa (48,9 Mmk). Taseessa ja vastuissa tapahtuneet muutokset johtuvat Maarakennustekniikkaryhmästä muodostetun Machinium Oy:n omistus pohjan laajentamisesta ja ruotsalaisen SMA Maskin AB:n liittämistä konserniin heinäkuussa.

## Investoinnit

Katsauskauden investoinnit olivat yhteensä 76,8 miljoonaa markkaa (32,3 Mmk). Merkittävin investointi oli Maarakennustekniikkaryhmän yhtiöittämiseen ja laajentamiseen liittynyt Ruotsissa toimivan SMA  
2.

Maskin AB:n osakekannan hankinta 47,5 miljoonalla markalla. Osakkeet osti Maarakennustekniikkaryhmästä muodostettu Machinium Oy, jonka enemmistöosakas on Lännen Tehtaat Oyj.

#### Osakkeet

Voimassa olevan omien osakkeiden hankintavaltuutuksen ja hallituksen 10.5.1999 tekemän enintään 50 000 osakkeen hankintapäätöksen perusteella ei ole toistaiseksi hankittu lisää omia osakkeita. Lännen Tehtaat Oyj:n hallussa on edelleen aikaisemmin hankitut 170 000 omaa osaketta.

Hallituksella ei ole voimassa olevia osakeantivaltuuksia eikä vaihtovelkakirjojen tai optiolainojen liikkeeseenlaskuvaltuuksia.

Osakkeita vaihdettiin pörssissä 994 244 kappaletta (989 601), mikä oli 15,4 prosenttia koko osakemäärästä (15,4 %). Osakkeen ylin kurssi oli 13,20 euroa vastaten 78,48 markkaa (87,00 mk) ja alin 8,90 euroa vastaten 52,92 markkaa (70,00 mk).

#### LIIKETOIMINTARYHMÄT

##### Elintarvikeryhmä

Elintarvikeryhmän liikevaihto kasvoi 3 prosenttia ja oli 480,1 miljoonaa markkaa (463,7 Mmk). Kasvu tuli Apetit-yksiköstä ja Lannen Polska Sp. z o.o:n tuomasta myynnin lisäyksestä. Erityisesti pakaste-pizzojen myynti kasvoi. Dronningholm-tuotemerkin käyttöönoton ansiosta myös hillojen myynti kasvoi. Sokerin myynti oli hieman vertailujakson myyntiä pienempi.

Pakasteiden tarjonta monipuolistui edelleen. Aikaisemmin markkinoille tuodun Vihreä Keittiö -tuotesarjan lisäksi Lännen Tehtaat toi elosyyskuun vaihteessa uutena tuotesarjana helppokäyttöiset pakastetut perhekeitot. Tuotesarjat ovat saaneet kaupalta ja kuluttajilta myönteisen vastaanoton. Niitä täydennetään jatkossa.

Elintarvikeryhmän kannattavuus jäi jo alkuvuonna selvästi jälkeen edellisvuodesta lähinnä Puolan tytäryhtiön vaikutuksesta. Sen vuoksi katsauskaudenkin kannattavuus on edellisvuotta heikompi. Kotimaan toiminnan tulos on kuitenkin kehittynyt myönteisesti. Tuloskehitys myös Puolan osalta on kääntynyt parempaan suuntaan, kun tarpeelliset toiminnan uudelleenjärjestelyt ja organisaatiomuutokset on pääosin tehty ja uuden satokauden tuotteet ovat osittain tulleet myyntiin. Tuotantoketju sopimusviljelystä valmiiksi tuotteiksi on saatu toimivaksi kokonaisuudeksi ja tuotteet ovat laadultaan hyviä. Puolan runsas mansikkasato on lisännyt hintakilpailua, mikä hidastaa

kannattavuuden nousua. Elintarvikeryhmän liikevoitto oli vertailujakson liikevoittoa pienempi.

#### Maarakennustekniikkaryhmä

Maarakennustekniikkaryhmässä tapahtui merkittäviä muutoksia 6.7.1999 toteutetuissa järjestelyissä. Ryhmästä muodostettiin uusi yhtiö,

3.

Machinium Oy, jonka omistukseen siirrettiin apporttina Lännen Tehtaat Oyj:n omistamat Lännen Engineering Oy:n ja Suomen Rakennuskone Oy:n osakkeet. Lännen Engineering Oy:llä on tytäryhtiö Ruotsissa ja Suomen Rakennuskone Oy:llä Virossa, Latviassa ja Liettuassa. Lisäksi yhtiö hankki omistukseensa Ruotsissa maarakennus- ja materiaalikäsittelykonekauppaa sekä huoltotoimintaa harjoittavan SMA Maskin AB:n koko osakekannan. Machinium Oy:n pääosakkaiksi tulivat Lännen Tehtaat Oyj noin 65 prosentin osuudella ja kaksi SFK Finance Oy:n hallinnoimaa sijoitusrahastoa noin 33 prosentin osuudella. Loput osakkeet omistaa yhtiön johto. Uusi konserni myy Lännen- ja Komatsu- maarakennuskoneita Suomessa ja Baltian maissa sekä Ruotsissa lisäksi Hyster-trukkeja, Cummins-dieselmootoreita sekä huolto- ja varaosapalveluja. Konsernilla on merkittävä asema maarakennuskoneiden jakelussa pohjoisen Itämeren ympärillä. Myöhemmin Machinium Oy:n on tarkoitus listautua pörssiin. Konsernin vuosiliikevaihto lähtötilanteessa on lähes 600 miljoonaa markkaa ja se työllistää yli 400 henkilöä.

Maarakennustekniikkaryhmän liikevaihto kasvoi noin 40 prosenttia ja oli 210,5 miljoonaa markkaa (149,5 Mmk). Kasvu johtui SMA Maskin AB:n liittamisestä heinäkuussa ryhmän toimintaan sekä kotimaan myynnin voimakkaasta kasvusta. Kasvuun toivat oman lisänsä sekä Suomen että Norjan puolustusvoimien hankinnat Kosovon projektia varten. Maarakennuskonemarkkinat kasvoivat sekä Suomessa että Ruotsissa edelleen. Baltiassa talouskasvun taittuminen on hidastanut konekaupan kasvua.

Maarakennustekniikkaryhmän kannattavuus on ollut edellisvuotta parempi. Uuden ruotsalaisen tytäryhtiön kesä- ja loma-ajan toiminnan vähäisyys ja samaan aikaan tapahtunut liittäminen ryhmään aiheutti kuitenkin tilapäisen notkahduksen tuloskehityksessä. Sen vuoksi Maarakennustekniikkaryhmän liikevoitto oli hieman pienempi kuin vertailujaksolla.

#### Muut liiketoiminnot

Muiden liiketoimintojen liikevaihto oli 106,5 miljoonaa markkaa (107,1 Mmk). Lännen Rehun liikevaihto ja liikevoitto jäivät hieman jälkeen viime vuoden tasosta. Syynä tähän oli vuoden 1998 huonosta juurikasadosta johtuva sokeriteollisuuden sivutuotteisiin perustuvan myynnin väheneminen sekä Suomen Rehu Oy:n keväällä julkaistun tulevan omistajanvaihdoksen laukaisema hintakilpailu, mikä johti yleiseen rehujen hintatason laskuun. Lännen Rehun tuottamien täysrehujen ja tiivisteiden menekki on kuitenkin kasvanut.

Lännen Plant Systemsin liikevaihto ja liikevoitto hieman alenivat. Silti suunniteltu taso ylitettiin. Lännen Maatalousosaston liikevaihto kasvoi hieman.

Kokonaisuutena Muiden liiketoimintojen liikevoitto pienentyi viime vuoden vastaavaan aikaan verrattuna.

Lännen Tehtaiden johtamisjärjestelmä

ISO 9001 ja ISO 14001 -standardien mukaiseen laatu- ja ympäristöjärjestelmään sekä työterveys- ja turvallisuusohjelmaan perustuvan johtamisjärjestelmän rakentaminen eteni suunnitelmien mukaisesti.

4.

Apetit-yksikkö sai sekä laatu- että ympäristösertifikaatin kesäkuussa ja Lännen Engineering Oy syyskuussa. Lännen Rehu on jo aikaisemmin saanut laatusertifikaatin.

Vuosi 2000

Lännen Tehtaiden vuoteen 2000 valmistautuminen on edennyt suunnitellulla tavalla. Vuosi 2000 -valmiudet saavutetaan kokonaisuudessaan lokakuun 1999 aikana.

Loppuvuoden näkymät

Elintarvikeryhmän liikevaihto kasvaa hieman. Kasvu tulee kokonaan Apetit-yksiköstä ja Puolan tytäryhtiöstä. Sokerin liikevaihto jää hieman jälkeen edellisen vuoden tasosta.

Elintarvikeryhmän tulos kasvaa loppuvuoden aikana nopeammin kuin katsauskaudella. Siitä huolimatta tuloksen arvioidaan jäävän jonkin verran vuoden 1998 tulosta pienemmäksi.

Lännen Rehun liikevaihto kasvaa, koska Säkylän sokeritehtaan jalostettava juurikasmäärä kasvaa sekä yhden sokeritehtaan lopettamisen johdosta että edellisvuotta paremman juurikassadon ansiosta. Tulos pysyy vuoden 1998 tasolla. Lännen Plant Systemsin liikevaihto ja tulos jäävät hieman edellisvuotta pienemmiksi.

Maarakennustekniikkaryhmässä Machinium Oy:n omistus pohja laajenee edelleen syyskuussa allekirjoitetun liittymissopimuksen perusteella. Yhtiön osakkaaksi tulee noin 10 prosentin osuudella jo ennestään Maarakennustekniikkaryhmän toiminnassa mukana ollut japanilainen Sumitomo Corporation, joka mm. luovuttaa yhtiölle omistamansa Suomen Rakennuskone Oy:n osakkeet apporttina. Uuden osakkaan mukaantulon myötä muiden osakkaiden omistus Machinium Oy:ssä laimenee. Lännen Tehtaat Oy:n omistus laskee noin 58 prosenttiin. Osakasjärjestelyn toteuttaminen edellyttää Kilpailuviraston hyväksymistä.

Rakentaminen jatkuu sekä Suomessa että Ruotsissa vilkkaana. Sen vuoksi maarakennuskonemarkkinoiden odotetaan jatkavan kasvuaan. Materiaalin- käsittelykoneiden markkinat säilyvät vakaina. Maarakennustekniikkaryhmän tilauskanta on hyvä. Liikevaihdon arvioidaan kasvavan lähinnä SMA Maskin AB:n ryhmään liittämisen ansiosta jo tänä vuonna yli 400 miljoonaan markkaan. Ryhmän tuloksen odotetaan nousevan jonkin verran edellisvuodesta.

Lännen Tehtaat on panostanut voimakkaasti Elintarvikeryhmän ja Maarakennustekniikkaryhmän kehittämiseen. Investoinnit on pääosin tehty, tuottojen kertyminen on vasta alkamassa.

Maarakennustekniikkaryhmän laajentumisen myötä myös konsernin liikevaihto kasvaa noin 1300 miljoonaan markkaan. Konsernin tuloksen arvioidaan muodostuvan samantasoiseksi kuin vuonna 1998.

5.

#### KONSERNIN TULOSLASKELMA

	1-8/1999 Mmk	1-8/1998 Mmk	Muutos %	1998 Mmk
LIIKEVAIHTO	797,1	720,3	10,7	1141,9
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	8,8	4,9	79,6	8,7
Liiketoiminnan muut tuotot	2,1	1,7	23,5	4,5
Liiketoiminnan kulut	-762,4	-678,8	12,3	-1077,3
Suunnitelman mukaiset poistot	-25,4	-21,4	18,7	-33,8
LIIKEVOITTO	20,2	26,7	-24,3	44,0
Rahoitustuotot ja -kulut	2,4	7,4	-67,6	5,7
VOITTO ENNEN SATUNNAISERIAÄ, VEROJA JA VÄHEMMISTÖOSUTTA	22,6	34,1	-33,7	49,7
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Tuloverot	-6,1	-6,8	-10,3	-10,5
Vähemmistöosuus	3,8	-0,5		-0,2
KAUDEN VOITTO	20,3	26,8	-24,3	39,0
Tulos/osake, mk	3,21	4,15		6,06

Tuloslaskelman veroina on otettu huomioon katsauskauden tulosta vastaavat verot.

#### LIIKEVAIHTO TOIMIALOITTAIN

	1-8/1999 Mmk	1-8/1998 Mmk	Muutos %	1998 Mmk
Elintarvikeryhmä	480,1	463,7	3,5	718,5
Maarakennustekniikkaryhmä	210,5	149,5	40,8	266,3
Muut liiketoiminnot	106,5	107,1	-0,6	157,1
Yhteensä	797,1	720,3	10,7	1149,9

## KONSERNIN TASE

	31.8.1999	31.8.1998	31.12.1998
	Mmk	Mmk	Mmk
Aineettomat hyödykkeet	54,7	38,4	37,1
Aineelliset hyödykkeet	258,3	213,7	237,3
Sijoitukset	177,8	164,4	173,4
Vaihto-omaisuus	275,6	151,2	180,0
Saamiset	213,1	142,8	120,8
Rahat ja pankkisaamiset, arvopaperit	100,0	96,7	88,0

6.

VASTAAVAA 1079,5 807,2 836,6

Osakepääoma	64,4	64,4	64,4
Muu oma pääoma	460,7	433,0	445,5
Vähemmistöosuus	45,6	4,7	20,0
Pakolliset varaukset	0,5	0,6	0,6
Pitkäaikainen vieras pääoma	251,5	137,0	133,8
Lyhytaikainen vieras pääoma	256,8	167,5	172,3

VASTATTAVAA 1 079,5 807,2 836,6

Oma pääoma/osake, mk 81,82 77,20 79,22

Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, Mmk	76,8	32,3	63,8
- prosenttia liikevaihdosta	9,6 %	4,5 %	5,7 %

Henkilöstö keskimäärin  
kuukausiarvojen keskiarvona 935 609 695

## KONSERNIN VASTUUT

	31.8.1999	31.8.1998	Muutos	31.12.1998
	Mmk	Mmk	Mmk	Mmk
Omasta velasta				
Kiinteistökiinnitykset	17,4	12,4	5,0	16,8
Yrityskiinnitykset	86,5	17,3	69,2	21,0
Omista sitoumuksista				
Takaisinostositoumukset	15,8	17,1	-1,3	16,1
Muut vastuusitoumukset	1,0	1,0		1,0
Muiden puolesta				
Takausvastuut	1,2	0,2	1,0	0,2
Leasing-vastuut	0,6	0,9	-0,3	0,2

Yhteensä	122,5	48,9	73,6	55,3
Avoimna olevat johdannais- sopimukset				
Koronvaihtosopimukset	20,0	20,0		20,0
Valuuttatermiinit		1,4	-1,4	1,4
Leasing-rakennusten lunastamisvastuu	19,5	19,5		19,5
Tietoja ei ole tilintarkastettu.				

7.

#### KONSERNIN TULOSLASKELMA

	1-8/1999	1-8/1998	Muutos	1998
	M	M	%	M
LIIKEVAIHTO	134,1	121,2	10,7	192,1
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	1,5	0,8	79,6	1,5
Liiketoiminnan muut tuotot	0,4	0,3	23,5	0,8
Liiketoiminnan kulut	-128,3	-114,2	12,3	-181,3
Suunnitelman mukaiset poistot	-4,3	-3,6	18,7	-5,7
LIIKEVOITTO	3,4	4,5	-24,3	7,4
Rahoitustuotot ja -kulut	0,4	1,2	-67,6	1,0
VOITTO ENNEN SATUNNAISERIAÄ, VEROJA JA VÄHEMMISTÖOSUTTA	3,8	5,7	-33,7	8,4
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Tuloverot	-1,0	-1,1	-10,3	-1,8
Vähemmistöosuus	0,6	-0,1		0,0
KAUDEN VOITTO	3,4	4,5	-24,3	6,6
Tulos/osake,	0,54	0,70		1,02

Tuloslaskelman veroina on otettu huomioon katsauskauden tulosta vastaavat verot.

#### LIIKEVAIHTO TOIMIALOITTAIN

	1-8/1999	1-8/1998	Muutos	1998
	M	M	%	M
Elintarvikeryhmä	80,7	78,0	3,3	120,8
Maarakennustekniikkaryhmä	35,5	25,1	40,8	44,8
Muut liiketoiminnot	17,9	18,1	-0,6	26,5

Yhteensä	134,1	121,2	10,7	192,1
----------	-------	-------	------	-------

#### KONSERNIN TASE

	31.8.1999	31.8.1998	31.12.1998
	M	M	M
Aineettomat hyödykkeet	9,2	6,5	6,2
Aineelliset hyödykkeet	43,5	35,9	39,9
Sijoitukset	29,9	27,7	29,2
Vaihto-omaisuus	46,4	25,4	30,2
Saamiset	35,8	24,0	20,4
Rahat ja pankkisaamiset, arvopaperit	16,8	16,3	14,8

8.

VASTAAVAA	181,6	135,8	140,7
-----------	-------	-------	-------

Osakepääoma	10,8	10,8	10,8
Muu oma pääoma	77,5	72,9	74,9
Vähemmistöosuus	7,7	0,8	3,4
Pakolliset varaukset	0,1	0,1	0,1
Pitkäaikainen vieras pääoma	42,3	23,0	22,5
Lyhytaikainen vieras pääoma	43,2	28,2	29,0

VASTATTAVAA	181,6	135,8	140,7
-------------	-------	-------	-------

Oma pääoma/osake,	13,76	12,98	13,32
-------------------	-------	-------	-------

Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, M	12,9	5,4	10,7
- prosenttia liikevaihdosta	9,6 %	4,5 %	5,7 %

Henkilöstö keskimäärin kuukausiarvojen keskiarvona	935	609	695
---	-----	-----	-----

#### KONSERNIN VASTUUT

	31.8.1999	31.8.1998	Muutos	31.12.1998
	M	M	M	M
Omasta velasta				
Kiinteistökiinnitykset	2,9	2,1	0,8	2,8
Yrityskiinnitykset	14,5	2,9	11,6	3,6
Omista sitoumuksista				
Takaisinostositoumukset	2,7	2,9	-0,2	2,7
Muut vastuusitoumukset	0,2	0,2		0,2
Muiden puolesta				
Takausvastuut	0,2	0,0	0,2	0,0



Leasing-vastuut	0,1	0,1		0,0
Yhteensä	20,6	8,2	12,4	9,3
Avoinna olevat johdannais- sopimukset				
Koronvaihtosopimukset	3,4	3,4		3,4
Valuuttatermiinit		0,2	-0,2	0,2
Leasing-rakennusten lunastamisvastuu	3,3	3,3		3,3

Tietoja ei ole tilintarkastettu.

LÄNNEN TEHTAAT OYJ  
Olli Karkkila  
toimitusjohtaja

Lisätietoja: toimitusjohtaja Olli Karkkila, puh. (02) 8397 4001